

سواد دیجیتالی

برای معلمان و دانش آموزان

www.ketab.ir

رضا کارجو

زهرا محمدپور

مریم بایگان

سرشناسه	: کارجو، رضا؛ ۱۳۷۵.
عنوان و نام پدیدآور	: سواد دیجیتالی برای معلمان و دانش‌آموزان/ رضا کارجو، زهرا محمدپور، مریم بایگان.
مشخصات نشر	: ارومیه: مهر معلم، -۱۴۰۱
مشخصات ظاهری	: ۱۴/۵×۲۱/۵ سم؛ ۱۸۵ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۷۹۱-۸۷-۸.
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: کامپیوترها و سوادآموزی، آموزش و پرورش.
رده بندی کنگره	: P ۹۶
رده بندی دیویی	: ۳۲۰/۲۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۸۶۵۴۷۳



انتشارات مهر معلم

عنوان کتاب: سواد دیجیتالی برای معلمان و دانش‌آموزان

مؤلف: رضا کارجو، زهرا محمدپور، مریم بایگان.

سال انتشار: ۱۴۰۱

شمارگان و قیمت: ۵۰۰ جلد، ۴۵،۰۰۰ تومان.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۷۹۱-۸۷-۸.

چاپ: اول

آدرس انتشارات: ارومیه خیابان جانبازان، روبروی هسته گزینش، پلاک

۹۰، طبقه سوم، شماره تماس: ۰۹۱۴۳۸۹۵۳۰۵.

فهرست

عنوان	صفحه
پیشگفتار	۷
مقدمه	۱۶
تعریف سواد دیجیتالی	۲۰
تاریخچه سواد رسانه‌ای در برخی کشورهای جهان	۲۲
چرا سواد دیجیتال اهمیت دارد؟	۲۷
لزوم ایجاد سواد دیجیتالی	۲۹
اینترنت	۳۲
انواع سواد دیجیتال	۴۱
چه کسانی باید سواد دیجیتال داشته باشند؟	۴۷
اهداف سواد دیجیتال	۵۱
اهمیت سواد دیجیتال	۵۳
شایستگی‌های دیجیتالی	۵۷
مصرف دیجیتال	۵۷
امنیت دیجیتال	۵۸
لزوم استفاده از سواد دیجیتال در خانواده و جامعه	۶۰
برای اینکه باسواد دیجیتال شویم به چه مهارت‌هایی نیاز داریم؟	۶۵
سواد دیجیتالی برای معلمان	۶۹
چگونه یادگیری دیجیتال آینده آموزش بین‌المللی را شکل خواهد داد؟	۷۲
سواد دیجیتال برای دانش‌آموزان	۹۴

۹۶.....	نگاهی بر سواد دیجیتال دانش‌آموزان
۱۰۷.....	اهمیت و چگونگی آموزش مهارت‌های مختلف سواد دیجیتال
۱۰۸.....	مهارت‌های سواد دیجیتال چیست؟
۱۱۶.....	منابع مورد نیاز برای آموزش سواد دیجیتال را کجا پیدا کنیم؟
۱۱۷.....	مزایای سواد دیجیتال برای کودکان
۱۱۹.....	۴ اصل سواد دیجیتال
۱۲۰.....	نکات سریع برای تشویق کودکان به کسب سواد دیجیتال در کلاس درس و در خانه
۱۲۱.....	خانه
۱۳۲.....	آموزش سواد رسانه‌ای به دانش‌آموزان سنین ابتدایی
۱۳۳.....	ضرورت تقویت مهارت همدلی
۱۳۵.....	مهارت شناخت و کنترل احساسات
۱۳۶.....	آموزش سواد رسانه‌ای به دانش‌آموزان
۱۳۷.....	شیوه‌های کلی یکپارچه‌سازی سواد رسانه‌ای
۱۳۹.....	شناسایی لحظات آموزش‌پذیری
۱۵۵.....	توصیه‌های بیشتر
۱۵۷.....	مزایای فناوری برای توسعه و تطبیق سوادآموزی
۱۶۲.....	بحث و نتیجه‌گیری
۱۷۱.....	پیشنهادات
۱۸۳.....	منابع

پیشگفتار

امروزه، تغییرات پیوسته و مختلف محیط کسب و کار، سازمان‌ها را ملزم به حرکت و تلاش در راستای پاسخ سریع به این تغییرات کرده است (آزادگان، سرینواسان، بلوم و تاج الدینی، ۲۰۱۹). فناوری اطلاعات، جهان امروز را به مثابه دهمین کوچکی کرده که در کمترین زمان می‌توان اطلاعات و یافته‌های علمی و پژوهشی مدنظر را از دوردست‌ترین فاصله‌ها روی صفحه کامپیوتر مشاهده کرد (نیازآذری، بریمانی، جوکار و رستگار امرائی، ۱۳۹۴). فناوری اطلاعات، به عنوان راهبرد و طرز تفکر جدید، تمام ابعاد زندگی

بشر را تحت تأثیر قرار داده است و سازمان‌ها نیز از مفاهیم و نهادهایی هستند که به شدت تحت تأثیر فناوری اطلاعات قرار گرفته‌اند، به گونه‌ای که تصور سازمان امروزی بدون فناوری و کاربرد آن غیرممکن به نظر می‌رسد.

در واقع، سازمان‌ها برای ادامه حیات خود، به ناچار، باید به فناوری اطلاعات روی بیاورند. این بدان معناست که سازمان‌ها برای نیل به عملکرد بهتر، به نیروی انسانی کارآمد نیاز خواهند داشت. در مقابل، نیروی انسانی نیز در سازمان‌ها، به مجهز کردن خود به فناوری‌های جدید ملزم بوده و بهتر است، مجهز شدن به مهارت‌های مورد نیاز سازمان‌ها، از درون سیستم‌های آموزشی آغاز شود. در این میان، به اعتقاد اغلب نظریه‌پردازان اقتصادی، سیاسی و اجتماعی، داشتن نظام‌های آموزشی قوی و پویا و متمرکز بر آموزش فناوری‌های نوین، سلاح اصلی میدان رقابت خواهد بود. هر دولتی که بتواند



توان علمی و عملی منابع انسانی خود را بهتر سازماندهی کند، آینده را از آن خود کرده است (رنجبریان، ۱۳۹۲). ورود فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا) به عرصه آموزش و پرورش، تغییر و تحولاتی را ایجاد کرده است.

امروزه فاوا و در رأس آن رایانه و اینترنت، موجب تحول بنیادین در همه ساحات حیات فردی و اجتماعی بشر شده است (آصفی، حمزه بیگی، هاشمی و مولایی راد، ۱۳۸۸) در واقع، آموزش و پرورش، کلید فتح آینده است و از دیرباز از آموزش و پرورش انتظار می‌رفته تا انسان‌های فردا را تربیت کند و نسل امروز را برای زندگی در جامعه فردا آماده کند. بنابراین، منابع انسانی امروز بایستی الزامات و مقتضیات زندگی فردا را بشناسند تا بتوانند همزمان با تحولات، دانش و بینش لازم را در منابع انسانی فردای جامعه، پرورش دهند. در عصر دانش و اطلاعات با استفاده از



ارتباطات رایانه ای مرزهای دانش از هم گیسخته و محیط یادگیری به شکلی جدید معنا می یابد. اغلب نظریه پردازان اقتصادی، سیاسی و اجتماعی اعتقاد دارند که داشتن نظام های آموزشی قوی، پویا و متمرکز بر آموزش فناوری های نوین، سلاح اصلی میدان رقابت خواهد بود. هر دولتی که بتواند توان علمی و عملی منابع انسانی خود را بهتر سازماندهی کند، آینده را از آن خود کرده است (رنجبریان، ۱۳۹۲). معیار سنجش موفقیت هر سازمان، به میزان مطلوب عملکرد کارکنان آن سازمان بستگی دارد. برای سنجش موفقیت سازمان ها به نظام های منابع انسانی متری نیاز است که بتوانند با ارائه راهکارهای مناسب و ایجاد هماهنگی لازم بین اهداف سازمان و کارکنان، بر بهره وری کل سیستم بیفزایند و سازمان را در رسیدن به اهداف خود، هرچه بیشتر یاری کرده و پیش ببرند. بررسی و شناخت عوامل مؤثر بر عملکرد شغلی، یکی



از برنامه‌های مهم مدیریت در بخش کلان محسوب می‌شود تا از این طریق، عوامل مرتبط با آن مانند جذب آموزش و پرورش و حفظ کارکنان، به شکل بهتری توسط مدیریت منابع انسانی برنامه‌ریزی و اجرا شود (سید جوادین، ۱۳۹۱). امروزه، با توجه به دگرگونی‌های سریع و پرشتاب در دانش و معلومات بشری، همه چیز از جمله سازمان به‌عنوان سیستمی مرتبط با محیط، در حال تغییر و تحول هستند. عملکرد شغلی، به‌عنوان ارزش سازمانی رفتارهای شغلی کارمند در زمان‌ها و موقعیت شغلی مختلف تعریف می‌شود (خداپناهی، فتحی آشتیانی، ثابتی، قنبری و موسوی، ۱۳۸۸).

عملکرد در هر سازمانی، تابع عملکرد کارکنان و مدیران، فرصت‌ها و منابع و امکانات و نیز متأثر از سیستم‌های محیطی و سازمان‌های دیگر است. عملکرد کارکنان نیز تابع متغیرهای فردی، متغیرهای روان‌شناختی متغیرهای سازمانی، ساختار و طرح شغلی است

